NEWSLETTER
ROP Jihovýchod

9–10/2012
DVOJČÍSLO
PLNÉ PROJEKTŮ

Závěrečné výzvy pro předkládání projektů

Ptali jsme se hejtmanů

Projekt mého srdce

Zapojte se do diskuse

Silnice na jižní Moravě

Pavilon urgentní péče v Jihlavě

a mnohé další

NAPOSLEDY SE SOUČASNÝM PŘEDSEDOU A MÍSTOPŘEDSEDOU

12. září 2012 se sešel Výbor Regionální rady Jihovýchod naposledy ve složení, ve kterém zasedal poslední čtyři roky. Po krajských volbách se členové výboru budou měnit. Rádi bychom poděkovali všem členům výboru za jejich práci, kterou vykonávali s obrovským nasazením, nadšením pro věc a odborností jim vlastní. Na závěr jsme se zeptali MUDr. Jiřího Běhounka a JUDr. Michala Haška na zhodnocení jejich čtyřletého úřadování a dosažených výsledků.

MUDr. Jiří Běhounek
hejtman Kraje Vysočina
a předseda Regionální rady Jihovýchod

Všechny realizované projekty jsou potřebné, ale našel byste mezi nimi i nějaký Váš srdeční projekt, který se Vám velmi líbí nebo je Vám prostě sympatický?
Za velmi povedenou považuji stavbu Pavilonu urgentní a intenzivní péče v Jihlavě. Originálně, nadčasově a komplexně se nám podařilo vyřešit urgentní příjem, jednotky intenzivní péče i infekční lůžka jihlavské nemocnice. Architektonicky a prostorově zdařilou budovu se navíc podařilo postavit v rekordním čase.

Jaký projekt z ROP Jihovýchod nejčastěji využíváte, potkáváte nebo jím projíždíte?
Při svých cestách po Vysočině se setkávám s celou řadou projektů financovaných prostřednictvím ROP Jihovýchod. Nejčastěji ale využívám opravené úseky silnice č. 602 mezi Pelhřimovem a Jihlavou. Opomenout nemůžu ani Nemocnici Pelhřimov, kde jako lékař ordinuji, operuji a sloužím. Rekonstrukcí hlavní lůžkové budovy se nám podařilo vytvořit pro nemocné i zdravotníky podmínky odpovídající medicíně 21. století.

Jak hodnotíte čtyřleté fungování Výboru Regionální rady Jihovýchod? Co se nejvíce povedlo a podařilo prosadit?
Práci Výboru Regionální rady Jihovýchod považuji za velmi efektivní. Pragmaticky jsme dokázali řešit problémy i konsensuálně schvalovat všechny projekty. Podporou cestovního ruchu, investicemi do dopravy, do zdravotnictví či do sociálních služeb se nám podařilo významně přispět k rozvoji našich regionů.

Čím ROP Jihovýchod za funkční období Výboru Regionální rady Jihovýchod 2009–2012 pomohl Vašemu kraji? Kde jsou peníze z Evropské unie nejvíce vidět?
Bez přispění Evropské unie bychom se neléčili v rekonstruovaných a nově vybavených nemocnicích, nepřestupovali bychom na nových terminálech veřejné hromadné dopravy, ani k opraveným památkám bychom nedojeli po nových silnicích.

Na co je třeba se soustředit v dalším programovém období?
Rozhodně je nutné soustředit se na skutečnou regionální politiku. Nemůžeme přistoupit na to, aby o našich krajích bylo rozhodováno v Praze. Důležité je udržet i kvalitní tým odborně zdatných pracovníků Úřadu Regionální rady Jihovýchod.

Chtěl byste něco vzkázat našim čtenářům, příjemcům a žadatelům?
Velmi rád bych poděkoval všem, kteří spolupracovali s ROP Jihovýchod a svým zájmem, odvahou a usilovnou prací posunuli naše kraje vpřed. Peníze Evropské unie tento posun umožnily. Proto pevně věřím, že v příštím programovém období v jejich čerpání nepolevíme.

JUDr. Michal Hašek
hejtman Jihomoravského kraje a místopředseda Regionální rady Jihovýchod

Všechny realizované projekty jsou potřebné, ale našel byste mezi nimi i nějaký Váš srdeční projekt, který se Vám velmi líbí nebo je Vám prostě sympatický?
Velmi sympatickým projektem je pro mne například chráněné bydlení v Šanově na Znojemsku. Zde se díky evropským penězům podařilo vytvořit důstojné prostředí pro naše spoluobčany se zdravotním postižením. Z toho mám opravdovou radost.

Jaký projekt z ROP Jihovýchod nejčastěji využíváte, potkáváte nebo jím projíždíte?
Projíždím často jižní Moravou a potkávám spousty úseků silnic, které se díky ROP Jihovýchod zrenovovaly, upravily, jsou bezpečnější. Při mém setkávání se starosty ve městech a obcích jižní Moravy ve spoustě z nich buď slavnostně otevíráme, nebo využíváme k nějaké příležitosti prostory, které vznikly nebo byly zmodernizovány díky ROP Jihovýchod, ať už jsou to veřejná prostranství nebo školy, hřiště, sokolovny nebo sály. Vždy si uvědomím, jak jsou dotace z ROP Jihovýchod důležité a hlavně, že jsou v kraji již vidět.

Jak hodnotíte čtyřleté fungování Výboru Regionální rady Jihovýchod? Co se nejvíce povedlo a podařilo prosadit?
Myslím, že spolupráce mezi jižní Moravou a Vysočinou celé čtyři roky probíhá velmi intenzivně, vstřícně a klidně. Jsem velice rád, že jsme se vždy domluvili a sladili rozdílné potřeby obou krajů. Prosadili jsme pro každý kraj právě to, co nejvíce potřebuje a to je důležité.

Čím ROP Jihovýchod za funkční období Výboru Regionální rady Jihovýchod 2009–2012 pomohl Vašemu kraji? Kde jsou peníze z Evropské unie nejvíce vidět?
Pan předseda Běhounek to vystihl naprosto přesně, ještě bych dodal, že jsme výrazně podpořili sociální služby v obou krajích a nová chráněná bydlení, domovy pro seniory a další podobná zařízení, která mohou být naší chloubou.

Na co je třeba se soustředit v dalším programovém období?
Bude třeba uchovat to pozitivní, co se dosud podařilo, i v nových podmínkách. Jsem přesvědčen, že se to díky odborníkům v Úřadu Regionální rady Jihovýchod podaří. Potřeby našeho regionu známe rozhodně lépe než v Praze.

Chtěl byste něco vzkázat našim čtenářům, příjemcům a žadatelům?
Děkuji všem, kteří přispěli k tomu, že Regionální operační program Jihovýchod patří k těm nejlepším v naší republice. Chci ubezpečit všechny obyvatele Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina, že i v dalším programovém období budeme rozhodovat stejně odpovědně tak, aby peníze EU byly využity co nejlépe a nejúčelněji.

JIŽNÍ MORAVA ZÍSKALA DALŠÍ TÉMĚŘ PŮL MILIARDY DOTACÍ

Ilustrační foto

19 projektů, které na jižní Moravě podpoří zlepšení dopravy, zkvalitnění středního školství, přístavbu školky, úpravu městských parků v Brně nebo cestovní ruch, má čerstvě schválenu dotaci z Regionálního operačního programu Jihovýchod. Rozhodl o tom Výbor Regionální rady Jihovýchod na svém zasedání 12. 9. 2012.

V oblasti dopravy bylo schváleno celkem pět projektů silnic za téměř 270 milionů korun. Významným projektem, který podpoří bezpečnost na jihomoravských silnicích, je projekt s názvem: II/152 Ivančice–Polánka, prostřednictvím kterého dojde k odstranění nehodových míst dané komunikace a výrazně se zvýší plynulost provozu. Bude také zlepšena přehlednost a organizace dopravy. Další schválené projekty řeší vybudování kvalitních průtahů obcemi Ždánice, Nechvalín, Bulhary a Lipůvka a bude zmodernizován most v Pouzdřanech.

V oblasti školství získalo 11 jihomoravských středních škol dotace ve výši více než 71,5 milionu korun. Projekty jsou zaměřeny na zkvalitnění výuky studentů formou nákupu nového moderního vybavení učeben, modernizací technického vybavení pro odborné předměty, vybudováním nových laboratoří i dílenských hal nebo např. vybudováním nového tréninkového centra pro elektrotechniku a strojírenství v Blansku. Nové vybavení získají: SOU Kyjov, SPŠ a VOŠ technická Brno, SŠ dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov, Gymnázium Tišnov, Gymnázium Brno Vídeňská, ISŠ Centrum odborné přípravy Brno, SOŠ a SOU Vyškov, SOŠ a SOU Blansko, ISŠ polygrafická Brno, SOŠ technická a SOU Znojmo a SOŠ a SOU stavební Brno.

Město Brno získalo dotace ve výši téměř 53,5 milionu korun na přístavbu Mateřské školy Šromova 55 v Chrlicích a na II. etapu projektu revitalizace městských parků, která bude řešit situaci spodní části Moravského náměstí a plochy zeleně podél ulice Koliště.

Výbor Regionální rady Jihovýchod také schválil dotaci pro strategický projekt **v oblasti cestovního ruchu** s názvem: Thermal Pasohlávky – páteřní technická a dopravní infrastruktura Pasohlávky, ve výši více než 99 milionů korun. Projekt řeší vybudování rozvojové zóny v oblasti Pasohlávek, kterou bude tvořit páteřní komunikace s nezbytnými inženýrskými sítěmi. Realizací projektu bude zajištěna standardní dopravní obslužnost, základní technická obslužnost a hygienické standardy celého území. Projekt je startovacím impulzem pro rozvoj tohoto území v oblasti lázeňství a cestovního ruchu obecně. Rozvoj lázní a lázeňství je dlouhodobým strategickým cílem Jihomoravského kraje, který ho prosazuje již od roku 2000.

PĚT STŘEDNÍCH ŠKOL NA VYSOČINĚ ZÍSKÁ DOTACI SKORO 50 MILIONŮ KORUN

Projekt Kraje Vysočina s názvem „Od myšlenky k výrobku" získal dotaci z ROP Jihovýchod ve výši 48,7 milionu korun a šest středních škol na Vysočině tak dostane nové vybavení, stroje a zařízení. Dalším úspěšným projektem, který získal dotaci, je silnice Zašovice–Okříšky, která bude zmodernizována díky schválené dotaci ve výši 102,2 milionu korun. Rozhodl o tom Výbor Regionální rady Jihovýchod.

Výbor Regionální rady Jihovýchod na svém zasedání 12. 9. 2012 schválil dotaci ve výši 48,7 milionu na podporu středního školství v Kraji Vysočina. Díky projektu Od myšlenky k výrobku bude pořízeno nové vybavení pro šest středních škol ve čtyřech městech na Vysočině, které plní funkci regionálních technicky zaměřených vzdělávacích center. Jedná se o:

- Střední průmyslovou školu a Střední školu technickou v Jihlavě
- Střední průmyslovou školu a Střední odborné učiliště Pelhřimov
- Střední průmyslovou školu Třebíč
- Vyšší odbornou školu a Střední průmyslovou školu Žďár nad Sázavou
- Střední školu technickou Žďár nad Sázavou

Nové vybavení výrazně zlepší podmínky pro přípravu učňů a studentů strojírenských a elektrotechnických oborů na praxi ve firmách a usnadní zapracování po nástupu do zaměstnání. Konkrétně zlepší přípravu žáků od projektování a konstrukce prototypů přes simulaci výroby produktů díky pořízení čtyř 3D scannerů, tří 3D tiskáren, sedmi klasických soustruhů, sedmi klasických frézek, čtyř CNC soustruhů a tří robotických pracovišť. Rovněž bude pořízen související software a příslušenství a budou zaškoleni učitelé. Projekt navazuje na předchozí systémovou podporu kraje a soustřeďuje se na pořízení základního zařízení s tím, že zapracování žáků na konkrétních strojích a praxe ve vyšších ročnících proběhne ve firmách.

Výbor Regionální rady Jihovýchod také schválil dotaci ve výši 102,2 milionu korun pro silnici II/405 Zašovice–Okříšky, která je páteřní komunikací Kraje Vysočina, spojující dvě největší centra kraje, Jihlavu a Třebíč. Stavba o délce 1,85 km je součástí širšího konceptu postupné přestavby celého tahu silnice II/405 mezi městy Jihlavou a Třebíčí a navazuje na již zrealizované úseky Jihlava–Příseka, Příseka–Brtnice a Brtnice–Zašovice. Realizace projektu povede ke zlepšení podmínek pro bezpečný provoz, a to díky rozšíření silnice na parametr S9,5 (celková šířka vč. krajnic a vodících pruhů), změně výškového i směrového vedení komunikace, což umožní plynulejší jízdu vozidel a odstranění deformací stávající vozovky. Po realizaci tohoto projektu bude trasa z Jihlavy do Okříšek (s výjimkou intravilánových částí, tedy vesnic) mít šířku komunikace 9,5 m.

Ilustrační foto

ROP JIHOVÝCHOD VYPISUJE ZÁVĚREČNÉ VÝZVY

Ilustrační foto

Výbor Regionální rady Jihovýchod dne 12. 9. 2012 schválil také znění a finanční plán závěrečných výzev pro předkládání projektů. Ve hře je nyní 350 milionů korun pro rozvoj dopravy, dalších 345 milionů korun bude k dispozici na konci roku pro rozvoj regionálních středisek a rozvoj a stabilizaci venkovských sídel.

12. 9. 2012 byly vyhlášeny dvě závěrečné výzvy pro oblast podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy. První je zaměřena na přestupní terminály veřejné hromadné dopravy včetně souvisejících záchytných parkovišť a je na ni z ROP Jihovýchod vyčleněno 160 milionů korun. Druhá výzva je zaměřena na instalaci zařízení na dopravní telematiku, tedy naváděcí, informační a dispečerské systémy a je na ni vyčleněno 80 milionů korun. Cílem těchto výzev je zajistit zlepšení dopravní obslužnosti a úrovně veřejné dopravy na území regionu Jihovýchod.

V oblasti podpory 1.4 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu byla vyhlášena výzva se zaměřením na cyklostezky na páteřních cyklotrasách a cyklostezky řešící významným způsobem bezpečnost provozu s alokací 110 milionů korun.

Ve všech výzvách, vyhlášených 12. září 2012, mohou žadatelé o dotaci předkládat projekty od 2. října do 3. prosince 2012.

„Závěrečné výzvy jsou pro region Jihovýchod jednou z posledních šancí, jak zkvalitnit život jeho obyvatel, ať už jde o dopravu nebo rozvoj měst a obcí. Apeluji proto na žadatele o dotaci jak z jižní Moravy, tak z Vysočiny, aby si připravili kvalitní projekty a závěrečných výzev se zúčastnili, abychom byli schopni vyčerpat maximální množství peněz, určených pro rozvoj našeho regionu.“ Řekl MUDr. Jiří Běhounek, předseda Výboru Regionální rady Jihovýchod a hejtman Kraje Vysočina.

Na závěr roku jsou připraveny závěrečné výzvy pro oblasti podpory 3.2 a 3.3, určené pro obce a města regionu Jihovýchod. Budou zaměřeny na školství a volnočasové aktivity, komplexní revitalizace významných území měst ve vazbě na rozvoj ekonomických nebo volnočasových aktivit, nejedná se však o přístupové komunikace k průmyslovým areálům a podnikům.

Projektové záměry přijímá Úřad Regionální rady na svých pracovištích v Brně a v Jihlavě od 2. října 2012 do 3. prosince 2012.

ROP Jihovýchod

SEZNAM PROJEKTŮ SE SCHVÁLENOU DOTACÍ ZE DNE 12. 9. 2012

Oblast podpory	Žadatel	Název projektu	Požadovaná dotace RR (Kč)
1.1	Kraj Vysočina	II/405 Zašovice–Okříšky	102 260 445
1.1	Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje	III/42117 Bulhary průtah	34 244 365
1.1	Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje	II/152 Ivančice–Polánka	98 680 962
1.1	Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje	II/431, III/4301 Ždánice, Nechvalín průtahy	72 496 832
1.1	Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje	III/4206 Pouzdřany, most ev.č.4206-2	52 227 013
1.1	Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje	II/379 Lipůvka průtah	12 222 628
2.1	Thermal Pasohlávky a.s.	Thermal Pasohlávky – páteřní technická a dopravní infrastruktura Pasohlávky	99 436 012
3.1	Statutární město Brno	Přístavba mateřské školy Šromova 55, Brno-Chrlice	17 683 149
3.1	Statutární město Brno	Revitalizace městských parků, II. etapa	35 728 895
3.4	Střední odborné učiliště, Kyjov, Havlíčkova 1223/17	Modernizace technického vybavení pro výuku Odborného výcviku na SOU Kyjov	2 720 000
3.4	Kraj Vysočina	Od myšlenky k výrobku	48 705 000
3.4	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická, Brno, Sokolská 1	Technické inovace pro školní vzdělávací programy	4 245 781
3.4	Střední škola dopravy, obchodu a služeb	Modernizace vybavení na SŠDOS Moravský Krumlov	1 727 200
3.4	Gymnázium, Tišnov, Na Hrádku 20	Modernizace přírodovědných učeben a laboratoří Gymnázia Tišnov, Na Hrádku 20	3 829 827
3.4	Gymnázium, Brno, Vídeňská 47	Vybavení laboratoří pro výuku přírodovědných předmětů	2 745 925
3.4	Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy, Brno, Olomoucká 61	Regionální centrum víceosého obrábění	6 069 850
3.4	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vyškov, Sochorova 15	Výstavba dílenské víceúčelové haly	7 249 398
3.4	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Blansko, Bezručova 33	Tréninkové centrum pro elektrotechniku a strojírenství	6 198 370
3.4	Integrovaná střední škola polygrafická, Brno, Šmahova 110	Inovace oblasti dokončovacího zpracování tiskovin	4 222 946
3.4	Střední odborná škola technická a Střední odborné učiliště, Znojmo, Uhelná 6	Zkvalitnění výuky technických oborů na SOU Znojmo	3 730 650
3.4	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště stavební, Brno-Bosonohy, Pražská 38b	Regionální vzdělávací centrum stavebních řemesel Jihomoravského kraje	28 815 853

ZPŮSOBILÉ VÝDAJE PŘEHLEDNĚ

Nelekejte se, novým metodickým pokynem, který je účinný od začátku října, neměníme pravidla způsobilých výdajů. Ale aby pro vás byla tato velmi důležitá problematika ještě více srozumitelná a přehledná, vyčlenili jsme tomuto tématu samostatný metodický pokyn.

Způsobilé výdaje pro projekty podpořené z Regionálního operačního programu Jihovýchod byly až doposud popsány v kapitole č. 5 Prováděcího dokumentu ROP Jihovýchod. Zde zůstávají pro přehlednost v rámcovém členění uvedeny i nadále, ale jejich detailní popis s příklady z praxe najdete již nově v samostatném metodickém pokynu. V prováděcím dokumentu samozřejmě naleznete na metodický pokyn odkaz.

Cílem zdánlivě kosmetické úpravy je nabídnout vám v uživatelsky pohodlné a přehledné podobě kompletní informace ke způsobilým výdajům na jednom místě. Zároveň nová forma umožňuje snadnější doplňování např. v oblasti často nových kapitol.

Co inovativního vám vlastně nový metodický pokyn nabízí?

- Popis jednotlivých způsobilých výdajů je členěn ve stejném pořadí, na jaké jste zvyklí při vyplňování projektové žádosti v IS Benefit.
- Vedle problematiky obecné způsobilosti výdajů rozvíjí specifickou problematiku daní a křížového financování ve vztahu ke způsobilým výdajům.
- Přehledně představuje náležitosti dokladů a dalších předkládaných dokumentů ke způsobilým výdajům pro potřeby žádostí o platbu.
- Metodický pokyn obsahuje rovněž vaše nejčastější dotazy a naše odpovědi na ně.
- V neposlední řadě jsou v něm uvedena nejčastější pochybení příjemců finanční podpory.

Zejména od nových kapitol metodického pokynu si slibujeme další snížení chybovosti projektů, která v konečném důsledku znamená částečné či celkové vrácení dotace (včetně následného vyčíslení penále). Jedná se např. o zmiňovaný problém, jaké doklady, v jaké podobě a s jakými náležitostmi mají být Úřadu Regionální rady Jihovýchod předkládány spolu se Žádostmi o platbu a dále jaký je postup jejich dokladování dle druhu uskutečněných výdajů. I z tohoto důvodu najdete v metodickém pokynu nejen praktické popisy nejvíce se opakujících pochybení, ale také nejčastější otázky k dané problematice.

A jaký je výhled do budoucna? Pracujeme na dalším zjednodušení administrace, aktuálně je intenzivně připravováno zavedení tzv. nepřímých nákladů neboli též paušálních plateb u vymezeného okruhu výdajů projektu dle Nařízení ES č. 397/2009, což by významně zjednodušilo vykazování výdajů na straně příjemců finanční podpory. O tomto kroku vás budeme opět informovat v některém z dalších čísel newsletteru.

Metodický pokyn ke způsobilým výdajům je volně dostupný na webových stránkách www.jihovychod.cz v sekci Dokumenty ke stažení. Stejně jako u všech ostatních dokumentů, vám i u Metodického pokynu ke způsobilým výdajům doporučujeme do budoucna sledovat jeho případné aktualizace a s ním provázané dokumenty (např. ostatní metodické pokyny, upřesnění ve výzvách apod.). Pokud budete mít k novému metodickému pokynu případné náměty a připomínky, rádi je uvítáme.

Ing. Roman Výduch
analytik specialista

PROJEKT MÉHO SRDCE

Hlasujte s námi v soutěži Projekt mého srdce, který byl spolufinancovaný z **Regionálního operačního programu Jihovýchod**.

Využijte možnosti udělit ocenění těm, kteří si ho podle vás zaslouží. Udělen bude titul za Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj.

HLASOVAT MŮŽETE DO 31. ŘÍJNA 2012 NA WWW.JIHOVYCHOD.CZ

ROP Jihovýchod

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

www.jihovychod.cz

NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA V POLNÉ ZPŘÍSTUPNĚNA

Slavnostní bohoslužba celebrovaná pražským arcibiskupem primusem Dominikem kardinálem Dukou.

25. srpna 2012 byl široké veřejnosti slavnostně zpřístupněn děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie, včetně vnější a vnitřní prohlídkové trasy a informačního centra v přízemí chrámu. Díky přislíbené dotaci z ROP Jihovýchod ve výši více než 38 milionů korun tak široká veřejnost může obdivovat tuto národní kulturní památku a také jednu z nejvýznamnějších barokních památek v Česku.

Chrám Nanebevzetí Panny Marie, postavený v letech 1700–1707 podle původních plánů italského mistra Dominika de Angeli, je národní kulturní památkou a dominantou města Polná. Díky dotaci z Regionálního operačního programu Jihovýchod byla památka komplexně zrekonstruována, byla obnovena fasáda, takže chrám získal barevnost shodující se s původním stavem v roce 1707. Byla položena nová střecha, proběhly repasy oken, byly restaurovány vstupní dveře do chrámu, ohradní zeď, schodiště, plastiky světců a Panny Marie, pískovcové hlavice s motivy andělů a znaky Dietrichsteinů a byly instalovány ochranné sítě proti holubům na ochozu věže. Součástí projektu byla také obnova přístupových cest k chrámu a schodiště na věž. Dále byly zrekonstruovány sály pro potřeby prohlídkové trasy děkanského kostela.

„Od neděle 26. srpna 2012 bude chrám otevřen 6 dnů v týdnu po celý kalendářní rok. Návštěvníci budou moci zhlédnout interiér kostela a prohlídkovou trasu chrámu, která v sobě zahrnuje sály s exponáty týkající se historie kostela, vyjít na věž, navštívit byt hlásného se stylovým zařízením a z ochozu věže se pokochat naším městem a nádherným výhledem na naši Vysočinu“, upřesnil Mons. Mgr. Zdeněk Krček, děkan polenského chrámu.

V rámci zpřístupnění národní kulturní památky se 25. 8. 2012 konala slavnostní bohoslužba, kterou celebroval pražský arcibiskup primas Dominik kardinál Duka a sídelní biskup královehradecký Mons. Jan Vokál. Po slavnostní mši svaté byla otevřena prohlídková trasa chrámu, kterou si osobně prohlédl i pražský arcibiskup primas Dominik kardinál Duka za doprovodu Mons. Mgr. Zdeňka Krčka a dalších významných osobností regionu i veřejnosti.

Slavnostní přestřižení pásky. Zleva Martin Podzimek, hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek, zástupkyně ředitele ROP Jihovýchod Erika Šteflová, senátor Miloš Vystrčil a kardinál Dominik Duka.

ZŠ OTEVŘENÁ JE OTEVŘENÁ

Prvňáčci rozvázali stuhu a otevřely se brány školy.

3. 9. 2012 nastoupilo 220 žáků do nové školy v Brně-Žebětíně. Kompletně nová budova školy zahrnuje deset kmenových tříd, dvě odborné učebny pro angličtinu a výpočetní techniku, čtyři učebny praktického vyučování, družinu pro 120 dětí, jídelnu a kuchyň s kapacitou pro 300 dětí, gymnastický sál a tělocvičnu pro míčové hry. Nová škola mohla být vybudována díky předpokládané dotaci z Regionálního operačního programu Jihovýchod ve výši více než 97 milionů korun.

V dřívějších letech byl provoz školy rozdělen do tří budov ze začátku 20. století, místo tělocvičny děti využívaly sál společenského domu a jídelnu zajišťovala mateřská škola. Děti neustále přecházely mezi budovami, což bylo, vzhledem k intenzivnímu silničnímu provozu ve středu městské části, velice nebezpečné.

Nově vybudovaná škola je určena pro první stupeň, jedná se o tzv. školu neúplnou. Budova je vhodně situována, blízko MŠ Žabka, v klidné zóně stranou dopravního ruchu. V prostorách školní družiny se nachází multifunkční prostor pro výuku čtení, hudební výchovy a multimediální výchovy. Po materiální stránce je škola velmi dobře vybavena pomůckami, audiovizuální a výpočetní technikou. Pro zajištění pitného režimu mají žáci k dispozici pitné fontány na centrálních chodbách.

Nové zázemí školy mohou nyní využívat nejen žáci, ale i mládež a veřejnost městské části Žebětín i pro mimoškolní aktivity, sport a další vzdělávání. Díky projektu vznikla také nová pracovní místa pro jednoho učitele, tři kuchařky a dvě uklízečky.

„Žebětín čekal na tuto budovu 70 let. Pro obyvatele má obrovský význam, vyrostl překrásný areál s nejmodernějšími prvky výuky, který, i co se týče hygieny, zdravotních a bezpečnostních norem, plně splňuje bezbariérový přístup pro invalidní děti. Bude zde obrovské zázemí pro kroužky i sportovní aktivity, které bude využívat i veřejnost z městské části. Stavbu se podařilo postavit za necelý rok, za dvě třetiny nákladů. Architektonicky krásně zapadla do rázu okolní zástavby.“ řekl Ing. Vít Beran, starosta městské části Brno-Žebětín.

Projekt s názvem Základní škola Otevřená, vznikl v rámci Integrovaného plánu rozvoje města Brna.

VOLNOČASOVÉ CENTRUM BOSA ZAHÁJILO PROVOZ

Nejmenší účastníci slavnostního otevření v novém centru. Autor: Martin Blahák

Na Den dětí 1. června 2012 bylo v Brně-Bosonohách slavnostně otevřeno Volnočasové centrum BOSA, které bude sloužit zájemcům o využití volného času, od nejmladších v miniškoličce až po nejstarší při aktivitách Senior klubu. Centrum bylo vybudováno ve zrekonstruované bývalé školce za podpory ROP Jihovýchod.

Díky dotaci byl zrekonstruován objekt bývalé mateřské školy, která nyní slouží jako centrum volnočasových aktivit nejen pro děti a mládež, ale také pro širokou veřejnost. V Brně-Bosonohách nebylo před realizací tohoto projektu žádné zařízení podobného charakteru. Děti a mládež musely za volnočasovými aktivitami dojíždět do jiných městských částí.

Objekt bývalé školky byl naopak opuštěný a nevyužitý. Otázka jeho využití se na úrovni městské části začala řešit již v roce 2007, kdy byla otevřena nová mateřská škola a budova té původní zůstala prázdná. Rozhodovalo se mezi více variantami využití, např. demolicí objektu a výstavbou hřiště, ale s největším ohlasem u veřejnosti se setkala varianta centra pro volnočasové aktivity. V rámci připravovaného projektu proběhla také anketní šetření, řízené rozhovory a besedy s občany, které měly za cíl zjistit, jaké aktivity by měly být v prostorech centra nabízeny.

Jak říká spoluautor celého projektu, starosta městské části Brno-Bosonohy RNDr. Anastazios Jiaxis: *„Na projektu jsme pracovali 6 let, vznikl z iniciativy místních lidí a zásluhou mnoha odvážlivců. Je to malý zázrak, že stojíme a zahajujeme provoz. Mám velkou radost."*

Volnočasové centrum bude v provozu jak během školního roku, tak také během letních měsíců. Předpokládaná dotace z ROP Jihovýchod je 5 milionů korun.

Volnočasové centrum bude v provozu jak během školního roku, tak během letních měsíců. Autor: Martin Blahák

PAVILON PUIP V JIHLAVSKÉ NEMOCNICI OTEVŘEN

MUDr. Jiří Běhounek, hejtman Kraje Vysočina, Ing. Artur Zatloukal, ředitel Úřadu Regionální rady Jihovýchod a další hosté při slavnostním otevření pavilonu.

Po roce a půl stavebních prací se v jihlavské nemocnici otevírá jeden z nejmodernějších medicinských pavilonů v regionu. Čtyřpodlažní Pavilon urgentní a intenzivní péče (PUIP), který byl nazván Emergency, pojme 40 lůžek intenzivní péče, která byla dosud v nemocnici rozptýlena po jednotlivých odděleních, a jejich technický stav si žádal zásadnější řešení.

Nový objekt za více než 400 milionů korun mohl Kraj Vysočina postavit především díky dotaci z Regionálního operačního programu Jihovýchod. *„Primárně sem bude umístěn urgentní příjem, který nařizuje zřídit českým nemocnicím nový Zákon o zdravotnické záchranné službě,“* uvedl Jiří Běhounek, hejtman Kraje Vysočina.

Moderní pavilon je aktuálně nastaven na kapacitu 80 lůžek, čtyřicet pro intenzivní péči oborů a všechny JIP nemocnice, kromě chirurgické a ARO, které jsou ale v prostorech bezprostředně navazujících. Tím se nemocnici podaří soustředit tuto náročnou péči do jednoho prostoru. Do budovy se také kompletně přesune infekční oddělení, nově i s čtyřlůžkovou JIP. *„Jednou z výhod nového pavilonu je, že akutní a intenzivní péče na jednom místě urychlí řešení situací, kdy je přivezen pacient v ohrožení života. Moderní vybavení pavilonu ocení pacienti i personál nemocnice,“* připomněl Lukáš Velev, ředitel Nemocnice Jihlava.

Pavilon je spojen krytou příjezdovou plochou s heliportem zdravotnické záchranné služby. Díky propojení celé infrastruktury odpadne současná praxe, kdy pacienti musí být při cestě z vrtulníku do blízké nemocnice ještě jednou přeloženi do sanitky. Objekt je komunikačně napojen na hlavní chodbu ve třech podlažích a navíc samostatným mostem propojen s oddělením ARO. V podzemí je umístěna nová trafostanice, náhradní zdroj, strojovny medicinálních plynů, technické a šatnové zázemí. Naopak kotelna a vzduchotechnika byly situovány těsně nad střechu. Budova jihlavské Emergency je charakteristická vysunutým schodištěm a nekonečnou prosklenou západní fasádou, která zároveň poslouží jako hluková clona vrtulníkového prostoru.

Nový Pavilon urgentní a intenzivní péče (PUIP) pojme 40 lůžek intenzivní péče.

NEJSTARŠÍ JIHLAVSKÉ SÍDLIŠTĚ V NOVÉM KABÁTĚ

Dětské hřiště na Královském vršku.

Díky projektu podpořenému z ROP Jihovýchod se obyvatelům Královského vršku – nejstaršího sídliště v Jihlavě, zásadně zlepšily podmínky pro život. Díky předpokládané dotaci 15,4 milionu korun zde vznikly dvě stovky parkovacích míst, dvě nová dětská hřiště, chodníky, fitkoutek s venkovními posilovacími stroji či klidové plochy s výhledem na město. Sídliště má nyní nové veřejné osvětlení, odpadkové koše, lavičky, nové obrubníky, zpomalovací prahy a místa pro kontejnery, revitalizovala se také zeleň.

Jihlava se zabývá otázkou zlepšení kvality života v panelových sídlištích na svém území intenzivně už od roku 1999, kdy si nechala zpracovat první projekt revitalizace panelových sídlišť. Všechny zpracované studie byly projednávány s veřejností. Projekt byl následně rozšířen o opravy chodníků na celém sídlišti, které jako nezpůsobilé výdaje byly hrazeny z vlastních prostředků města. Sídliště Královský vršek je nejstarším sídlištěm ve městě. Jeho architektonicko-technické řešení bylo již nedostačující a nekapacitní. Samotným úpravám předcházela diskuse s obyvateli sídliště, kteří mohli vznášet k původnímu návrhu svoje připomínky, podle kterých se projekt několikrát upravoval. Na Královském vršku žije asi 3,5 tisíce lidí.

Revitalizace sídliště Královský vršek spočívala v rozšíření parkovišť pro osobní vozidla, vybudování nových tras chodníků a rozšíření stávajících chodníků, zřízení odpočinkové zóny. Nově vybudované chodníky respektují trasy dlouhodobě vyšlapané v zeleni. Revitalizována byla také zeleň a množství stromů a keřů bylo nově vysázeno. Vybudována byla místa pro klasické kontejnery a také místa pro kontejnery na separovaný odpad. Nové uspořádání kontejnerových stání a zvýšení jejich počtu pomůže ve větší ochotě občanů třídit odpad, což bude mít pozitivní vliv na životní prostředí. Na celém sídlišti došlo rovněž k rekonstrukci veřejného osvětlení.

Projekt komplexně vyřešil největší nedostatky stavu sídliště Královský vršek a napomohl k větší spokojenosti obyvatel. Všechny prováděné úpravy se vesměs setkaly s pozitivním hodnocením obyvatel sídliště.

NOVÉ SILNICE NA JIŽNÍ MORAVĚ

Během léta a babího léta bylo na jižní Moravě dokončeno a otevřeno několik nově zmodernizovaných úseků silnic, které pomůžou kvalitě vašeho cestování v kraji.

SILNICE II/431 VYŠKOV–PRŮTAH

Dne 10. června 2012 byla do provozu uvedena stavba silnice II/431 Vyškov–průtah. Díky dotaci z ROP Jihovýchod byla zmodernizována vozovka silnice v celkové délce 918 m, vybourána byla nevyhovující konstrukce vozovky, odvodnění povrchu vozovky a zřízeny nové obrubníky včetně konstrukčních vrstev nové silnice. Novým bezpečnostním prvkem je zřízení zpomalovacího ostrůvku při vjezdu do města.

SILNICE II/422 SVATOBOŘICE–MISTŘÍN PRŮTAH, II. STAVBA

Dne 12. července 2012 byl slavnostně otevřen další silniční průtah podpořený evropskou dotací, a to II/422 Svatobořice–Místřín. Pomocí dotace se významně zkvalitnilo silniční propojení mezi Hodonínem a Kyjovem. Zmodernizována byla silnice v délce 2,2 km, nově vybudováno bylo šest autobusových zálivů a jedna zastávka, dále šest přechodů pro chodce, což výrazně zvýší jejich bezpečnost na komunikaci.

SILNICE II/400 PŘESKAČE–PRŮTAH

Slavnostní otevření silnice II/400 Přeskače–průtah proběhlo 21. září 2012. Celková modernizace silnice v délce 3,4 km zahrnovala komplexní úpravu průjezdu obcí Přeskače a navazujících úseků ve směru na Moravské Budějovice a Višňové. Díky dotaci byla vystavěna nová dešťová kanalizace, inženýrské sítě a silniční obruby. Důležitým objektem je i opěrná zeď a nová okružní křižovatka při výjezdu z obce.

PO NAUČNÝCH STEZKÁCH NA HRAD PERNŠTEJN

Výhled na hrad Pernštejn z nové naučné stezky.

Od letošního května se na hrad Pernštejn dostanete po nových naučných stezkách. Dotaci na jejich vybudování ve výši 9,5 milionu korun poskytl ROP Jihovýchod.

Hrad Pernštejn je největším a jedním z nejvýznamnějších moravských hradů. Gotický hrad z poloviny 13. století se tyčí na skále nad obcí Nedvědice. Monumentální stavba Pánů z Pernštejna byla do 16. století několikrát přebudována a rozšířena a nebyla nikdy za svoji historii dobyta. Na prohlídku hradu Pernštejn jezdí turisté ze širokého okolí, patří k nejnavštěvovanějším moravským hradům. Hrad byl významným historickým sídlem, náležela k němu další rozsáhlá historická infrastruktura, navázané kulturní a sídelní objekty, které zasahují do širokého areálu celého pernštejnského údolí.

Pomocí dotace byla vytvořena naučná stezka dlouhá 3810 m, která je zaměřená na sídelní tématiku s hlavním centrem hradem Pernštejnem a představuje historické atraktivity a přírodní zajímavosti okolí. Projektem byla obnovena nefunkční cesta lesoparkem, která je součástí národní kulturní památky hradu. Jeho návštěvníci určitě ocení, že se díky ní mohou vyhnout nebezpečným úsekům na silnici.

„Projekt vznikal postupně několik let. Bylo cílem a přáním nejen současného vedení nedvědické radnice, ale také mnoha místních patriotů a přátel kraje okolo hradu Pernštejna, aby „nějaká" naučná stezka na Nedvědicku vznikla. Snahou autorů projektu bylo přivést návštěvníky, turisty ale i místní občany na místa zajímavá svou historií, ale také pěknými výhledy na hrad", vysvětluje nedvědický starosta Ing. Pavel Vejrosta.

Naučná stezka je vybavena informačními tabulemi, posezeními, lavičkami i stojany na kola. Stezka přispěje k prodloužení turistické sezony, která byla dosud omezena pouze na otevírací dobu hradu. Dále pomůže zviditelnění pamětihodností a zajímavostí, které byly třeba již zapomenuty.

„Zkušenost první letní turistické sezóny je pro nás překvapivě velmi pozitivní. Máme spoustu kladných reakcí od místních, ale i od turistů a návštěvníků. Ze stovek emailů, SMS zpráv, osobních zpráv cituji následující SMS zprávu z 15. 8. 2012: Musím Vás pochválit za naučnou stezku na Pernštejn, je to moc hezké a skvěle to zapadlo do krajiny…" říká starosta Nedvědice.

„Projekt jsme od začátku chápali jako první část budoucí sítě naučných stezek na Nedvědicku. I díky zmíněným pozitivním reakcím se již v říjnu sejde nová pracovní skupina, která by měla do jara 2013 administrativně připravit II. etapu budování naučných stezek", přibližuje budoucnost Ing. Pavel Vejrosta.

NOVÁ STÁLÁ EXPOZICE MUZEA BOSKOVICKA

Expozice představuje pravěké nálezy, přibližuje historii města a regionu.

Dne 12. září 2012 byla za účasti více než 250 návštěvníků otevřena nová stálá expozice Boskovicko – krajinou sedmizubého hřebene. Nová expozice je součástí projektu Brána k památkám – Poklady Boskovicka – návštěvnické centrum Muzea Boskovicka, který byl spolufinancován z Regionálního operačního programu Jihovýchod.

Slavnostní den svou účastí podpořili zástupci vedení města Boskovice, zástupci Jihomoravského kraje, představitelé Federace židovských obcí ČR, zástupci Národního památkového ústavu a mnozí další. Součástí doprovodného programu byla hudba v podání Jiřího Slavíčka a jeho přátel, výstava věnovaná novodobé historii muzea v letech 1992–2012 a projekce regionálních dokumentárních filmů.

V nové stálé expozici se návštěvníci seznámí s přírodou Boskovicka. Expozice představuje bohaté pravěké nálezy, přibližuje historii města a regionu. Zaujme také část věnovaná židovským osobnostem regionu. Při slavnostním otevření se největší pozornosti těšily ojedinělý bronzový depot, jehož součástí jsou dvě kompletně dochované bronzové spony, maketa Boskovické bible s navazující písařskou dílnou, torzo více než čtyři metry dlouhého renesančního praporu či ozvučený vyřezávaný model části města. Pro návštěvníky jsou připraveny omalovánky, přístupnou formou zpracované pracovní listy pro děti, průvodce pro nevidomé a slabozraké a další informační materiály.

Díky dotaci bylo vytvořeno také návštěvnické centrum s novým multifunkčním sálem pro 50 osob.

Expozice Boskovicko – krajinou sedmizubého hřebene je otevřena denně kromě pondělí, ve všední dny od 9.00 do 17.00 hodin, o víkendech od 13.00 do 17.00 hodin. Zájemci si mohou objednat prohlídku expozice s výkladem.

V KYJOVĚ STAVÍ CENTRUM SLUŽEB PRO SENIORY

27. června 2012 proběhlo slavnostní zahájení stavby „Centrum služeb pro seniory Kyjov – rozšíření". Symbolického poklepu základního kamene se zúčastnili představitelé Jihomoravského kraje v čele s hejtmanem JUDr. Michalem Haškem, představitelé města Kyjova, pracovníci Úřadu Regionální rady Jihovýchod a další hosté.

Díky dotaci z Regionálního operačního programu Jihovýchod se rozšíří ubytovací a stravovací kapacity v Centru služeb pro seniory. Centrum mělo nedostatečnou kapacitu a s tím související neúměrně dlouhé čekací doby na umístění klientů. V současné době je 77 žadatelů o místo v Domově pro seniory a 33 žadatelů o místo v Domově se zvláštním režimem. Stavbou bude navýšena dosavadní kapacita pobytového zařízení sociálních služeb ze současných 71 míst pro uživatele na 131 míst.

„Nových 60 lůžek bude pouze ve dvoulůžkových a jednolůžkových pokojích, přičemž vždy dva pokoje budou mít samostatné sociální zařízení, což představuje výrazný kvalitativní posun proti dosavadnímu bydlení u nás. Navýšená kapacita uživatelů bude rozložena do tří služeb. Služba Domov pro seniory se navýší o 39 míst, služba Domov se zvláštním režimem o 16 míst a o pět míst se navýší nově zřizovaná odlehčovací služba." upřesňuje Ing. Jan Letocha ředitel Centra služeb pro seniory v Kyjově.

Právě odlehčovací služba je významným přínosem zahájené výstavby. Dosud nebyla nikde v okrese Hodonín nabízena. Odlehčovací služba podporuje život seniorů v domácím prostředí, kteří jsou závislí na pomoci druhé osoby. Zahrnuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, při poskytnutí či zajištění stravy apod. Díky dotaci se rozšíří také stravovací služby centra – přístavbou jídelny a stavebními úpravami výtahu a kuchyně.

Zajištění nového provozu přinese nově vytvořená pracovní místa pro celkem 28 pracovníků.

Centrum nabízí seniorům mnoho aktivit, které jim pomáhají k udržování vlastní samostatnosti, zručnosti, seberealizace a využití volného času. Mezi tyto aktivity patří různé druhy terapií a kroužků.

Budoucí podoba (vizualizace) Centra služeb pro seniory v Kyjově.

CYKLOSTEZKA JIHLAVA–TŘEBÍČ–RAABS I NA INTERNETU

V červenci letošního roku byly spuštěny webové stránky projektu Marketing pro cyklostezku Jihlava–Třebíč–Raabs www.jihlava-trebic-raabs.cz. Na stránkách najdete všechny potřebné informace pro naplánování vašeho výletu. Dozvíte se zajímavosti o městech a obcích, kterými projedete po trase. Jsou zde pro vás naplánované speciální výlety. A určitě vám přijde vhod interaktivní mapa celé cyklotrasy.

Cyklotrasa Jihlava–Třebíč–Raabs prochází v délce 130 km malebnou krajinou Vysočiny až do rakouského městečka Raabs. Celá trasa je vedena v maximální možné míře mimo hlavní dopravní komunikace převážně po polních a lesních cestách či zklidněných komunikacích. Cyklotrasa je tedy velmi bezpečná a vhodná i pro rodiny s dětmi.

Stránky www.jihlava-trebic-raabs.cz

ZAPOJTE SE DO DISKUSE

Od září 2012 jsou na stránkách www.jihovychod.cz v sekci EU 2014+ zpřístupněna diskusní fóra k návrhům jednotlivých prioritních oblastí regionu Jihovýchod pro programové období 2014–2020. Diskutovat můžete o tématech: Mobilita a dopravní infrastruktura, Voda a vodní hospodářství, Zemědělství a venkov, Inovace a konkurenceschopnost, Integrovaný rozvoj společnosti.

Kdokoliv z vás se může zapojit do veřejné diskuse o zacílení intervencí ze Strukturálních fondů v našem regionu. Všechny vaše náměty a připomínky rádi uvítáme a budeme na ně reagovat.

Neváhejte se zapojit do diskuse, i vy můžete svým názorem ovlivnit budoucnost rozvoje Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina.

BRNĚNSKÝ UNIKÁT – KOSTNICE U SV. JAKUBA

Díky předpokládané dotaci 10,9 milionu korun z ROP Jihovýchod byla v Brně veřejnosti zpřístupněna Kostnice u sv. Jakuba. Jde o projekt velmi ojedinělý, proto jsme se rádi zeptali pana **Mgr. Radka Řeřichy**, vedoucího Oddělení implementace evropských fondů Magistrátu města Brna, na zajímavosti kolem kostnice.

Existence kostnice v Brně byla i pro místní rodáky novinkou. Kdy byla Kostnice u sv. Jakuba vlastně objevena? Můžete nám říct něco bližšího k jejímu vzniku? Tolik kostí pohromadě nevěští nikdy nic dobrého…

Při průzkumu brněnského podzemí kvůli plánované opravě Jakubského náměstí v roce 2001 byla objevena unikátní kostnice s více než 50 000 lidských skeletů umístěných ve čtyřech komorách a chodbách. Třetina půdorysu kostnice leží pod Jakubským náměstím, dvě třetiny se nachází pod obvodem kostela. Původní kostel sv. Jakuba byl postaven na počátku 13. století a následně byl kolem něj založen jeden z městských hřbitovů. Pohřební obřady zde probíhaly až do roku 1784, kdy byl hřbitov za josefínských reforem zrušen.

Středověké hřbitovy byly velmi neutěšeným místem s tristními hygienickými podmínkami a všudypřítomným zápachem. Stálým pohřbíváním se hřbitov, zvláště ve městech obklopených hradbami, zaplnil a přemísťováním těl a kostí při rušení starých a zřizování nových hrobů vyvstala potřeba ukládat zbylé ostatky na určité místo. A k těmto účelům vznikaly od 13. do 18. století po celé Evropě kostnice (osária), z nichž mnohé se dochovaly dodnes.

Kostnice – tříkomorová krypta pod podlahou západní části kostela sv. Jakuba – vznikla pravděpodobně v 17. století a v 18. století došlo k jejímu rozšíření, ale i postupnému naplnění. Jediný vchod do kostnice, který se nacházel v hlavní lodi kostela, byl zakryt kamennou deskou s latinským nápisem a chronogramem 1746. Po zrušení zdejšího hřbitova se pak na kostnici zapomnělo.

A teď do reality, práce začaly archeologickými, antropologickými a hygienickými průzkumy. Již první část průzkumů přinesla nečekaná zjištění. V prostoru budoucí vstupní haly, tedy pod dlažbou Jakubského náměstí, bylo identifikováno místo předpokládaných cca 60 hrobů téměř 500 hrobů!

Další překvapení v podobě nečekaného nálezu bylo zaznamenáno v prostoru krypty pod lodí kostela. Při vyklizení ostatků bylo objeveno 24 rakví s nebožtíky, mnohé z nich byly dokonce malované. V renesančních a raně barokních rakvích pak byly objeveny kromě koster dospělých a několika dětí i čtyři rakve s novorozeňaty. Přitom jsme očekávali, že najdeme spíše hroby významných brněnských patriciů a církevních hodnostářů spjatých s kostelem sv. Jakuba. Kromě kostí ukrývaly rakve i velmi hodnotné historické artefakty. Bylo potřeba všechny rakve podrobit archeologickému a antropologickému průzkumu a v některých případech uplatnit konzervátorské práce na záchranu některých artefaktů tak, aby se mohly stát součástí zamýšlené expozice. Národní památkový ústav společně s Archeologickým ústavem AV doporučil nálezy zachovat a podrobit podrobnému průzkumu.

Co všechno bylo potřeba pro zpřístupnění kostnice vytvořit nebo upravit?

Projekt spočíval ve vybudování nového vstupního prostoru s odpovídajícím zázemím pro návštěvníky a úpravou autentických prostor historické kostnice. Stavba byla členěna na čtyři části:

a) Vstupní objekt – Kostnice u sv. Jakuba byla v době, kdy sloužila k ukládání kostí, přístupná pouze schodištěm, krytým kamennou deskou. Deska se nachází uprostřed kostelní lodi. Tento vstup do kostnice nelze z technických ani praktických důvodů použít. Po dohodě Magistrátu města Brna a svatojakubské farnosti bylo jako nejoptimálnější řešení zvoleno umístění vstupu mimo objekt kostela – přímo z náměstí. Tento vstupní objekt je řešen jako schodiště, kryté z jižní strany kamennou zdí, a ze severní strany kovaným zábradlím.

b) Vstupní hala – Vstupní hala je nově vytvořeným podzemním prostorem kostnice. Umožňuje nejen vstup do historických prostor, ale je vybavena i provozním a technickým zařízením, nezbytně nutným pro realizaci záměru zpřístupnění.

c) Expozice pod náměstím – Část historické kostnice, která je situována pod náměstím, byla v roce 2001 až 2002 částečně upravena již se záměrem budoucího zpřístupnění. Sestává se z chodby, kostniční komory a odbočující nedokončené chodby. Uložení kostí bylo ponecháno ve stávajícím stavu.

d) Expozice pod kostelem – Část historických prostor situovaných pod kostelem je tvořena třemi komorami kostnice, vyplněnými lidskými ostatky (cca ze dvou třetin objemu). Zde bylo potřeba provést nejvíce úprav a opatření, které vedly ke stavebnímu statickému zajištění tak, aby zde mohla vzniknout zamýšlená expozice.

Zpřístupnění podzemních prostor bývá mnohdy technicky komplikované. Setkali jste se při jejích úpravách s nějakými problémy? Co bylo při realizaci tohoto projektu nejtěžší?

Technicky nejproblematičtější bylo umístění nové, podzemní vstupní haly v těsném doteku se základy nároží kostela. Navíc toto jihozápadní nároží mělo vlivem otřesů z tramvajové dopravy, již před výstavbou kostnice, zjevné trhliny nad nadpražím oken. Podlaha vstupní haly byla umístěna pod úrovní základové spáry kostela, a proto se musely základy v těchto místech poměrně složitě podchycovat. Výsledně to mělo pro kostel pozitivní dopad, do budoucna se zamezilo dalšímu sedání dotčeného nároží. Další technicky složitou stavební úpravou, bylo snížení úrovně podlahy krypty pod kostelem.

Je podzemí pod Kostelem sv. Jakuba již prozkoumáno nebo se může stát, že nás opět něčím zajímavým překvapí?

Krypty pod podlahou kostela sv. Jakuba nebyly zatím otevřeny všechny. Byly prozkoumány pouze ty, jejichž vstupy, kryté kamennými deskami, nejsou zakryty vybavením kostela. Jedna z nich je například krypta, ukrývající rakev s ostatky Louise Raduita de Souches. Krypty, které mají nad svými vstupy lavice, nebyly zatím otevřeny, stejně jako hlavní krypta pod oltářem. Všechna tajemství ukrytá pod podlahou kostela sv. Jakuba nebyla tudíž zatím odhalena a podzemí nás jistě může překvapit dalšími zajímavými nálezy, které mají velký význam pro poznání historie města Brna.

S jakým zájmem o prohlídku jste se dosud setkali?

Od prvních zmínek o objevení Kostnice pod kostelem sv. Jakuba v roce 2001 je zájem o návštěvu kostnice z řad občanů a návštěvníků Brna opravdu velký. Návštěvníci si návštěvu rezervují dopředu. Kostnice byla pro veřejnost otevřena 22. 6. 2012 a do konce měsíce srpna jsme zaznamenali 12 425 návštěvníků.

Na co se návštěvníci mohou těšit při prohlídce kostnice? A jak to tam vlastně vypadá – nejde o prostory jen pro návštěvníky, kteří mají pro strach uděláno?

Kostnice pod děkanským kostelem sv. Jakuba patří k unikátním provozům tohoto typu na našem území. Společně se zpřístupněním brněnského podzemí Mincmistrovského sklepa a Labyrintu pod Zelným trhem, tvoří jedinečný návštěvnický komplex podzemního světa někdejšího královského města Brna. V kostnici pod kostelem sv. Jakuba jsou lidské ostatky více jak 50 tis. lidí, patří tak k největším karnerům v Evropě.

REDAKCE

Úřad Regionální rady Jihovýchod

Bc. Martina Močubová
oddělení komunikace
Kounicova 271/13, 602 00 Brno
e-mail: info@jihovychod.cz
www.jihovychod.cz MK ČR E 18968

NAUČNÁ STEZKA KOLEM ZELENÉ HORY

Zeptali jsme se paní **Ing. Ireny Škodové**, vedoucí odboru rozvoje a územního plánování Městského úřadu ve Žďáře nad Sázavou, na projekt Naučná stezka kolem Zelené hory, který získal dotaci z ROP Jihovýchod ve výši 5,5 milionu korun.

Žďár nad Sázavou je proslulý památkou zapsanou na Seznamu UNESCO poutním kostelem na Zelené hoře. Jak vznikl nápad vybudovat naučnou stezku, která bude představovat památku také z dálky?

První krok učinili pracovníci CHKO Žďárské vrchy, kteří stáli před problémem rekonstrukce stávající naučné stezky Louky u Černého lesa. To byl první impuls. Myšlenka nové naučné stezky kolem kostela sv. Jana Nepomuckého se nám zalíbila, a protože se podařila i dohoda s majitelem pozemků, na kterých se stezka nachází, a.s. Dr. Kinský, pokračovalo se v přípravě. S kolegy z odboru rozvoje a územního plánování jsme ještě navrhli rozšířit stezku o další trasu.

Naučné stezky jsou vlastně dvě. Co mohou návštěvníci po cestě po nich vidět?

Ano, jde vlastně o dva okruhy. První okruh vede pod poutním kostelem sv. Jana Nepomuckého a na jeho zastaveních návštěvníky provází kreslená postavička malého mnicha, kterého pro nás vytvořila paní Kamila Dvořáková z našeho Regionálního muzea. Dozvíte se informace a zajímavosti o přírodní památce Louky u Černého lesa, historii nedalekého zámku Dr. Kinského, již zmíněného poutního kostela sv. Jana Nepomuckého a bývalého cisterciáckého kláštera. Druhý okruh vás provede a informuje o barokním mostě u zámku, přírodě Bránského rybníka, kolem kterého vede, hospodářském dvoře Lyra a Dolním hřbitově. Co vás ale zaujme nejvíc, jsou krásné a nevšední pohledy na kostel sv. Jana Nepomuckého, zámek Dr. Kinského a především krajina kolem vás.

Naučná stezka je unikátní svým bezbariérovým přístupem, bylo to při výstavbě těžké dodržet?

S návrhem na bezbariérovost tras přišli projektanti stezky, manželé Grošofovi. A přestože se nám nápad líbil, byli jsme zpočátku skeptičtí, že to příliš zvýší náklady stavby a bude to samozřejmě náročné i při samotné realizaci. Některé detaily na trasách byly skutečnými „oříšky“, a dřevěné části chodníků se pracně vyměřovaly a někdy také předělávaly. Tady odvedli kus hodinářské práce pracovníci dodavatele stavby, firmy Gremis.

Co bylo ještě v rámci projektu upraveno a vystavěno?

Především se doplnil mobiliář. Vznikla krytá posezení i vyhlídková mola a upravily se stávající pěšiny.

Stezka získala i ocenění v soutěži Stavba Vysočiny 2010. V jaké kategorii a čím jste zabodovali?

Jde o Čestné uznání v kategorii Stavby pro sport a volný čas. Porota velmi kladně hodnotila začlenění stezky do okolní krajiny a také volbu materiálů, kterými jsou dřevo a kámen.

Jaké ohlasy na naučnou stezku od návštěvníků zatím máte? Kolik tipujete, že jich naučnou stezku zatím navštívilo?

To si netroufám odhadnout, ale kladných ohlasů máme spoustu, od občanů města i od návštěvníků. A nejen přes léto. Na stezku chodí řada návštěvníků také v zimě. Přijďte se podívat, také si nebudete moci vybrat, ve kterém ročním období je stezka pěknější.